

Postanowienie z dnia 27 lutego 2001 r., V CZ 4/01

W sprawie o uchylenie uchwały wspólnoty mieszkaniowej (art. 25 ust 1 i 1a ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, jedn. tekst: Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903), dotyczącej praw majątkowych, kasacja nie przysługuje, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa od kwot wymienionych w art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.

Przewodniczący: Sędzia SN Iwona Koper

Sędziowie SN: Bronisław Czech (sprawozdawca), Marian Kocon

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2001 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa Jadwigi S. i Józefa S. przeciwko wspólnocie mieszkaniowej nieruchomości przy ul. K. nr 32-34 w S.O. o uchylenie uchwał wspólnoty mieszkaniowej, na skutek zażalenia powodów na postanowienie Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 10 listopada 2000 r.,
postanowił oddalić zażalenie.

Uzasadnienie

Powodowie żądali „unieważnienia” uchwał wspólnoty mieszkaniowej nieruchomości przy ul. K. nr 32-34 w S.O. Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich wyrokiem z 6 kwietnia 2000 r. uwzględnił powództwo odnośnie jednej uchwały i oddalił je co do pozostałych uchwał. Apelację powodów od tego wyroku oddalił Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z dnia 17 lipca 2000 r.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyli kasacją powodowie.

Sąd Okręgowy w Opolu postanowieniem zaskarżonym zażaleniem odrzucił tę kasację przyjmując, że sprawa ma charakter sprawy o świadczenie w rozumieniu „art. 393 pkt 1 k.p.c.”, a wartość przedmiotu zaskarżenia „z pewnością nie przekracza kwoty 5000 zł, albowiem w pozwie wartość przedmiotu sporu określona została na kwotę 1000 zł”

Powodowie w zażaleniu wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zarzucając „obrazę art. 392 § 1 k.p.c. w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o własności lokali na skutek przyjęcia przez Sąd drugiej instancji, że roszczenie wymienione w przepisie art. 25 ust. 1” tej ustawy „jest roszczeniem majątkowym, a prawo o unieważnienie uchwał wspólnoty mieszkaniowej jest sprawą o świadczenie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wyrok zaskarżony przez powodów kasacją wydany został dnia 17 lipca 2000 r., w związku z czym do kasacji mają zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2000 r. (art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, Dz.U. Nr 48, poz. 554). O niedopuszczalności kasacji w postępowaniu procesowym od orzeczenia wydanego po dniu 1 lipca 2000 r., decydują zatem przepisy kodeksu postępowania cywilnego obowiązujące od tej daty.

Zgodnie z art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c., kasacja nie przysługuje w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych, a w sprawach gospodarczych – niższa niż dwadzieścia tysięcy złotych. Przepis ten – odmiennie niż art. 393 pkt 1 k.p.c. w dawnym brzmieniu – odnosi się nie tylko do spraw o świadczenie, ale również do spraw o ustalenie prawa lub stosunku prawnego oraz do spraw o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego, jeżeli dotyczą one praw majątkowych.

Kwestia, do której z wymienionej kategorii spraw należy sprawa z powództwa z art. 25 ust 1 i 1a ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (jedn. tekst: Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 – dalej "u.w.lok."), „zaskarzającego” uchwałę wspólnoty mieszkaniowej, nie ma przeto znaczenia dla dopuszczalności kasacji. Uwzględniając występującą w doktrynie kontrowersję, dotyczącą przedmiotu żądania zgłoszonego w takim powództwie (uchylenie, unieważnienie, ustalenie nieważności uchwały wspólnoty mieszkaniowej – czego wymieniony przepis nie rozstrzyga), Sąd Najwyższy zauważa, że jej rozstrzygnięcie nie ma w sprawie znaczenia. W istocie bowiem powództwo takie zmierza do uchylenia wspomnianej uchwały. W związku z tym taka sprawa, nie jest sprawą o świadczenie. W sprawie o świadczenie powód żąda wydania przez sąd orzeczenia nakazującego pozwanemu spełnienie określonego świadczenia, tj. nakazującego pozwanemu oznaczone

zachowanie się, polegające na działaniu lub zaniechaniu (daniu, czynieniu, nieczynieniu, zaprzestaniu lub znoszeniu; zob. na ten temat np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 października 1997 r., III CZP 27/97, OSNC 1998, nr 1, poz. 1). Przedmiotem powództwa z art. 25 u.w.lok. jest żądanie uchylenia przez sąd uchwały wspólnoty mieszkaniowej, a więc inne ukształtowanie stosunków prawnych niż przyjęte w zaskarżonej uchwale (zniweczenie stosunków prawnych ukształtowanych w uchwale). Przedmiotem tego powództwa nie jest zatem żądanie nakazania spełnienia przez pozwanego określonego świadczenia.

Dla dopuszczalności kasacji w sprawie niniejszej – w świetle art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. – istotne znaczenie ma przeto kwestia, czy wytoczone powództwo dotyczy praw majątkowych, a jeśli tak, jaka jest wartość przedmiotu zaskarżenia.

Uchwały wspólnoty mieszkaniowej, co do których powództwo zostało oddalone, dotyczą praw majątkowych, co wynika z ich przedmiotu, uchwała nr 3/98 z dnia 17 marca 1998 r. w sprawie opłat na pokrycie kosztów zarządu, ustala zaliczki na 1998 r. na pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną oraz wydatków związanych z utrzymaniem lokali współwłaścicieli w oparciu o poniesione koszty w roku poprzednim z uwzględnieniem inflacji, a uchwała nr 4/98 z dnia 4 kwietnia 1998 r. w sprawie planu gospodarczego zarządu nieruchomością wspólną, przyjmuje propozycję remontu pokrycia dachowego. Sprawa niniejsza z powództwa o uchylenie tych uchwał jest więc sprawą o prawa majątkowe w rozumieniu art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c., przeto dopuszczalność kasacji zależy w niej od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Pełnomocnik powodów nie oznaczył wprawdzie w kasacji wartości przedmiotu zaskarżenia i nie został wezwany do usunięcia tego braku, jednak Sąd Okręgowy przyjął trafnie, że wartość ta nie przekracza kwoty 1000 zł. Pełnomocnik powodów oznaczył bowiem w pozwie wartość przedmiotu sporu na kwotę 1000 zł i dlatego wartość przedmiotu zaskarżenia w kasacji nie może być wyższa od tej kwoty, tym bardziej, że powództwo zostało uwzględnione odnośnie jednej uchwały, a kasacja dotyczy wyroku Sądu Okręgowego, którym oddalono apelację odnoszącą się do nieuwzględnienia powództwa przez Sąd Rejonowy. (...)

Z powyższego wynika, że w sprawie niniejszej kasacja nie przysługuje ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, nie osiagającą minimalnego poziomu

określonego w art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Zaskarżone postanowienie, mimo częściowo błędnego uzasadnienia odpowiada zatem prawu. Dlatego Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 385 k.p.c. w związku z art. 393¹⁸ § 1, art. 393¹⁹ i 397 § 2 k.p.c.). (...)